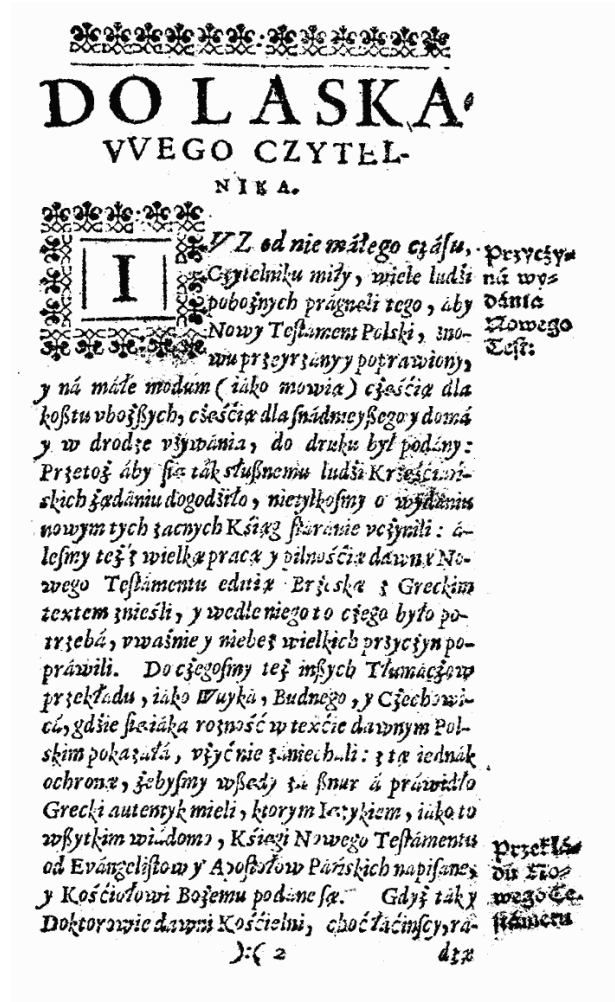

Fragmenty Przemowy do Łaskawego Czytelnika

do pierwszego wydania Nowego Testamentu Biblii Gdańskiej z 1606 r.

Już od niemałego czasu, Czytelniku miły, wiele ludzi pobożnych pragnęli tego, aby Nowy Testament Polski, znowu przejrzany, poprawiony i na małe modum (jako mówią) częścią dla kosztu uboższych, częścią dla snadniejszego doma i w drodze używania, do druku był podany: Przetoż aby się tak słusznemu ludzi chrześcijańskich żądaniu dogodziło, nie tylkośmy o wydaniu nowym tych zacnych Ksiąg staranie uczynili, aleśmy też i wielką pracą i pilnością dawny Nowego Testamentu editia Brzeska z Greckim textem znieśli i wedle niego to, czego było potrzeba, uważnie i nie bez wielkich przyczyn poprawili. Do czegośmy też inszych Tłumaczów przekładu, jako Wujka, Budnego i Czechowicza, gdzie się jaka rozność w textcie dawnym Polskim pokazała, użyć nie zaniechali, z tą jednak ochroną, żebyśmy wszędy za sznur a prawo Grecki autentyk mieli, którym Językiem, jako to wszystkim wiadomo, Księgi Nowego Testamentu od Ewangelistów i Apostołów Pańskich napisane i Kościołowi Bożemu podane są. Gdyż tak i Doktorowie dawni Kościelni, choć łacińscy, radzą, aby się poprawa i tłumaczenie Starego Testamentu z Żydowskiego, a Nowego z Greckiego działo. (...)

Biblia Gdańska

Toć jest dawnych Doktorów Kościelnych o przekładzie pisma Świętego jednostajne i prawdziwe zdanie, przeciw ktoremu, iż nam Jezuitowie miasto Greckiego textu łacińska translata, którą vulgatą zowią, za autentyk wtrącić chcą i onę jako szczyrszą i prawdziwszą zalecając, omyłki niektóre Greckiemu tekstowi przypisują i twierdzą to niektorzy, że choć po Apostołach i za wieku Hieronyma świętego szczyre były Żydowskie i Greckie exemplarze, ale potym, iż text Starego Testamentu od niewiernych Żydów, a Nowego od wykrętnych Herezyków był pofalszowany. Przetoż tu krotko tego dowiedzimy: naprzod, że bez fundamentu te omyłki Greckiemu Testamentowi, o którym tu samym rzecz, przypisują, potym, iż ich przekład z łacińskiego nie jest

we wszem dobry, a na ostatek nieco o naszej edycji i poprawie Nowego Testamentu przypomniemy. (...)

Obroniwszy źródeł oryginału Nowego Testamentu Greckiego, któremu adwersarze naganę w wielu miejscach dać chcieli, przypatrzmy się też w kilku przykładach, jeśli tłumacz łaciński i polski, i po nim Jezuitowie polscy dobrze i szczyrze z niego słowo Boże przełożyli, tak iżby się człowiek Chrześcijański na ich przekład bezpiecznie spuścić mógł. Nie własnego tedy i od umysłu prawego odstępującego przekładu łacińskiego tłumacza uczeni Theologowie sty miejsc nazbierali i poznaczyli, w których go niemal wszystkich Jezuitowie w swojej wersji naśladowują, ale my kilka tylko świadectw dla prostaków przypomniemy, a bieglesze w piśmie, w językach do ksiąg, które o tym ludzie uczeni po łacinie spisali, odsyłamy. (...)

A tak my, łaskawy czytelniku (że się już do naszej pracy obrociemy), ponieważ nic w sprawach ludzkich doskonałego nie jest, życząc tego prawowiernemu tu w Polsce Kościołowi Chrześcijańskiemu, aby Księgi Nowego Testamentu w języku swym jako najszczyrzej i od Oryginału Greckiego tekstu, jako najbliższej przetłumaczone miał, z pilnością w przodków naszych ludzi pobożnych i uczonych około Nowego Testamentu prace i przykład wejrzeli, a on wespół z inszemi różnymi autorów wersjami do Greckiego tekstu stosowawszy, Nowego Testamentu polskiego poprawiliśmy i jako naszczerzej mogło być, wydali, nie tak gładkość mowej, jako własności słów, których Duch Pański przez Ewangelisty i Apostoły uczył, dogadzając. A żebychci nie słowy, ale rzeczą samą, naszą w tym i inszych przed nami pilność zalecili, przypomniemy niektóre omyłki pierwszej edycji, z których wiele nie tak samym Tłumaczom,

jako raczej Pisarzom a drukarzom słusznie przypisane być może, które jednak nie inaczej, jedno pilnym z Greckim tekstem porównaniem od nas zniesione i poprawione być mogły. (...)

I dlatego prosimy dla Boga, aby to czego w tej pracy naszej niedostaje, a zwłaszcza czego byśmy z niewiadomości nie doszli (jako to rzecz nie można, aby kto co doskonałego, ile w takowej materii sprawić miał), chrześcijańskiej ludzkości odpuszczono, a z miłości braterskiej poprawiono było, za co my każdemu Chrześcijańskiemu czytelnikowi będziemy powinni. Pan Bog wszechmogący, Ociec nasz niebieski, który nam wołą swoją i naukę zbawienną w piśmie Proroków i Apostołów św. dostatecznie oznajmił, niech ci to, Bracie miły, z łaski swojej świętej da, abyś z czytania i pilnego tych Ksiąg uważania znajomości Bożej prawdziwej i wiary w Chrystusa Pana Boga i człowieka, i prawdziwego doszedłszy, w tegoż jako w Winną macicę przez Ducha świętego wszczepiony światowe sprawy opuszczał, żądom cielesnym odpierał, wiarę żywą uczynkami dobrymi wyświadczał, a w tym boju przeciw Szatanowi, światu, grzechowi i ciału przy Panu swym statecznie wytrwawszy i bieg skończywszy doszedł byś po tym żywocie niezwiędłej korony w królestwie niebieskim, do którego wszem wiernym swym Zbawiciel nasz jedyny Chrystus Jezus zasługą i dosyć uczynieniem swym za grzechy nasze prawo utracone przywrócił. (...)

Pisano dnia 6. Marca, roku Pańskiego 1606.

Redakcja
R-
„Straż”

Cały tekst przedmowy: <http://www.bibliagdanska.pl/m/BGPrzereddowaNT1606.htm>